

Kommunledningskontoret

Lina Bryske Morin, 0555-421 19
IT- och administrativ chef
lina.bryske-morin@grums.se

Remiss av Post- och telestyrelsens rapport Stöd till utbyggnad av infrastruktur för mobila tjänster (PTS-ER-2026:3)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen lämnar yttrande enligt IT- och administrativ chef Lina Bryske Morins förslag.

Sammanfattning

Grums kommun är inbjuden att lämna synpunkter på Stöd till utbyggnad av infrastruktur för mobila tjänster (PTS-ER-2026:3). Post- och telestyrelsen (PTS) föreslår ett statligt stöd för utbyggnad av infrastruktur för mobila tjänster längs vägar och järnvägar.

Yttrandet ska lämnas till Finansdepartementet senast den 12 september 2026.

Förvaltningens förslag till yttrande

Grums kommun tillstyrker Post- och telestyrelsens (PTS) förslag om ett statligt stöd för utbyggnad av infrastruktur för mobila tjänster längs vägar och järnvägar. Stödet adresserar ett reellt marknadsmisslyckande som drabbar kommunens invånare, näringsliv och kommunala verksamheter. Europaväg 18 och järnvägslinjen Göteborg–Kil–Karlstad omfattas av de stråk som analyserats av PTS. I den mån stödberättigade delsträckor identifieras inom kommunen finns förutsättningar för Grums kommun att gynnas av förslaget.

Kommunen lämnar synpunkter på fem områden där stödets utformning behöver justeras för att glesbygdskommuners behov ska tillgodoses fullt ut: tröskeln för stödberättigade vägar, spill over-effekternas vikt i urvalet, geografisk rättvisa i konkurrensutsättningsmodellen, kommunernas roll i samrådet samt behovet av stöd till areella näringars täckningsbehov.

Avsnitt 6 – Inriktning för stödet

Kommunen tillstyrker inriktningen. Att stödet riktas mot väg- och järnvägsstråk med spill over-effekter till kringliggande bebyggelse är ändamålsenligt för en glesbygdskommun som Grums, där E18 och Värmlandsbanan löper nära större delen av bebyggelsen.

Syftet att stärka regionala arbetsmarknader är välgrundat. En stor andel av kommunens invånare pendlar mot Karlstad och Kil, och bristande täckning längs järnvägen försvårar produktivt distansarbete under pendlingsresan.

Kommunen delar bedömningen att areella näringars behov är relevanta, men anser att rapporten i sin nuvarande form inte fullt ut omsätter detta i stödmodellen. Se synpunkt under avsnitt 7.

Avsnitt 7 – Stödområden

Tröskeln för stödberättigade vägar bör justeras

PTS föreslår att endast vägar med en årsdygnsmedeltrafik (ÅDT) om minst 1 500 fordon ska vara stödberättigade. Kommunen avstyrker denna gräns i sin nuvarande utformning.

I glesbefolkade kommuner utgör vägar med lägre trafikvolym ofta den enda infrastrukturen för boende, näringsliv och samhällsservice. Även om antalet användare är lägre kan den samhällskritiska funktionen per vägsträcka vara hög. En fast volymgräns riskerar därför att systematiskt exkludera områden med stora behov.

Kommunen föreslår att modellen justeras genom något av följande alternativ:

Att tröskeln differentieras utifrån befolkningstäthet, exempelvis en lägre gräns för glesbygdskommuner

Att ett glesbygdsundantag införs som möjliggör stöd även för vägar med lägre trafikvolym där dokumenterade täckningsbrister finns

En sådan justering skulle öka träffsäkerheten utan att väsentligt försämra den samhällsekonomiska effektiviteten.

Spill over-effekterna bör ges mer vikt i urvalet

Rapporten nämner spill over-effekter som en positiv bieffekt men behandlar dem sekundärt. För Grums, där bebyggelse och verksamheter finns nära men inte alltid direkt längs de primära stråken, är det avgörande att dessa effekter beaktas aktivt i bedömningen av vilka projekt som tilldelas stöd.

Kommunen föreslår att konkurrensutsättningsmodellen ger mätbara incitament för stödsökande att maximera täckningsradien utanför de primära stråken, och att PTS vid urvalet tillmäter spill over-täckning av fast bebyggelse och arbetsplatser ett tydligt värde.

Avsnitt 8 – Konkurrensutsättningsmodellen

Geografisk rättvisa behöver säkras i fördelningen

Kommunen är tveksam till att konkurrensutsättningsmodellen i sin föreslagna form säkerställer att de mest underförsörjda sträckorna faktiskt byggs ut. Det finns en risk att operatörer prioriterar sträckor där befintlig infrastruktur möjliggör billigare uppgradering, på bekostnad av glesbygdssträckor med sämre kommersiella förutsättningar.

Kommunen föreslår att modellen inkluderar en geografisk rättvisepprincip – exempelvis att en andel av stödmedlen öronmärks för regioner eller kommuner med de allra störst dokumenterade täckningsbristerna i förhållande till befolkningens behov. Utan en sådan mekanism kan det statliga stödet paradoxalt gynna de delar av landet som redan har bäst förutsättningar.

Övriga synpunkter

Areella näringars täckningsbehov bör tillgodoses

Rapporten identifierar platsberoende näringar, däribland skogsbruk, som ett av de samhällsbehov som motiverar stödet. Grums är en skogs- och industritung kommun och täckning längs skogsbilvägar och i avlägsna produktionsmiljöer är av direkt vikt för säkerhet och digitalisering av arbetsprocesser.

Den nuvarande stödmodellen täcker inte in dessa behov eftersom skogsbilvägar generellt understiger trafikvolymgränsen. Kommunen föreslår att regeringen, i det fortsatta beredningsarbetet, utreder möjligheten att komplettera det föreslagna stödet med ett riktat stöd för areella näringars mobiltäckningsbehov.

Kommunernas lokalkännedom bör tas tillvara vid identifiering av stödområden

Grums kommun anser att kommunerna bör ges möjlighet att bidra med lokal kunskap vid identifiering och prioritering av stödberättigade väg- och järnvägssträckor. Kommunerna har god kännedom om lokala täckningsbrister, pendlingsmönster, näringslivets behov och samhällsviktiga funktioner. Denna kunskap kan komplettera PTS tekniska analyser och bidra till en mer träffsäker utformning av stödområden.

Beslutsunderlag

Remiss av Post- och telestyrelsens rapport Stöd till utbyggnad av infrastruktur för mobila tjänster (PTS-ER-2026:3)
Förslag till yttrande 2026-06-10

Beslutet skickas till

fi.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till
fi.ofa.dis.remiss@regeringskansliet.se. Ange diarienummer Fi2026/00227 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Lina Bryske Morin
IT- och administrativ chef